

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/106/2018
Identifikačné číslo spisu: 5715204904
Dátum vydania rozhodnutia: 18.12.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ján Šikuta
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5715204904.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ J. bývajúcej v V., 2/ B., bývajúceho v V., obaja zastúpení JUDr. Romanom Juríkom, advokátom so sídlom v Nových Zámkoch, Jazerná 19, proti žalovanej ČSOB stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Žižkova 11, IČO: 35 799 200, zastúpenej advokátskou kanceláriou URBÁNI & Partners s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Skuteckého 17, IČO: 36 646 181, o určenie neexistencie záložného práva, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 15 C 167/2015, o dovolaní žalobcov 1/, 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 26. októbra 2017, sp. zn. 10 Co 141/2017, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 14. decembra 2016, č. k. 15 C 167/2015-257 zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali voči žalovanej určenia neexistencie záložného práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území E. Obec E., stavba - rodinný dom so súpisným č. XXX na parcele registra „C“ parc. č. XXX/X a pozemky vedené ako parcely registra „C“ pod parc. č. XXX/X o výmere 651 m², parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 139 m², zapísané na liste vlastníctva č. XXX. Žalovanej v celom rozsahu priznal právo na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie sa prioritne zaoberal charakterom žaloby, ktorej predmetom bolo určenie neexistencie záložného práva, pričom konštatoval, že ide o žalobu podľa § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Naliehavý právny záujem žalobcov vzhľadom na to, že vlastnícke právo je Ústavou Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“) aj medzinárodnými zmluvami chránené ako základné právo (čl. 20 Ústavy SR) a majú právo na nedotknuteľnosť súkromného a rodinného života (čl. 19 Ústavy SR), ako aj právo na nedotknuteľnosť obydlia (čl. 21 Ústavy SR). Mal za preukázané, že žalobcovia 1/ a 2/ uzatvorili dňa 18. decembra 2006 so žalovanou zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXXX/XXXXXXXXXX, na základe ktorej im bol poskytnutý mimoriadny medziúver pod č. XXXXXXXXX vo výške 1.500.000,- Sk a zároveň im bol poskytnutý aj stavebný úver pod č. XXXXXXXXX vo výške 150.000,- Sk. Na

zabezpečenie predmetnej zmluvy bola dňa 18. decembra 2006 uzavretá zmluva o zriadenie záložného práva k nehnuteľnostiam podľa § 151a a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“). Predmetom záložnej zmluvy podľa čl. I bolo zriadenie záložného práva k nehnuteľnostiam za účelom zabezpečenia pohľadávky záložného veriteľa. Žalovaná v predmetnom zmluvnom vzťahu bola v pozícii záložného veriteľa a žalobcovia 1/ a 2/ sa stali záložcami nehnuteľností. Podľa čl. II zmluvy o záložnom práve záložné právo sa zriadilo na nehnuteľnosť zapísanú na LV č. XXX za účelom zabezpečenia pohľadávky, ktorá vznikla zo zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXXX/XXXXXXXXXX (ďalej len „úverová zmluva“), pohľadávky na uhradenie úrokov, úrokov z omeškania a všetkých poplatkov, účelne vynaložených nákladov vyplývajúcich z úverovej zmluvy, pohľadávky, ktorá vznikne v dôsledku odstúpenia od úverovej zmluvy alebo v dôsledku jej výpovede, alebo oznámením o predčasnej splatnosti poskytnutého úveru, pohľadávky, ktorá vznikne z dôvodu bezdôvodného obohatenia, z dôvodu zániku úverovej zmluvy iným spôsobom, ako splnením, odstúpením alebo vypovedaním. Záložná zmluva bola na základe podaného návrhu na vklad do katastra nehnuteľností zapísaná na predmetnom LV pod Z.. Žalobcovia prestali splácať poskytnutý mimoriadny medziúver a stavebný úver v roku 2009 z dôvodu úrazu žalobcu 2/ a jeho dlhodobej práceneschopnosti a neskôr v roku 2013 sa žalobcovia obaja stali invalidnými dôchodcami a dostali sa do finančných problémov. Následne žalovaná ku dňu 31. mája 2014 odstúpila písomne od úverovej zmluvy jednostranným právny úkonom zo dňa 3. júna 2014 pristúpila ku zosplatneniu celého zostatku úveru a zároveň vyzvala žalobcov k zaplateniu celej splatnej sumy aj s príslušenstvom vo výške 52.977,73 Eur. Súd prvej inštancie s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Obo 202/1999, podľa ktorého zabezpečená pohľadávka z úverovej zmluvy nezmenila svoj právny dôvod po tom čo veriteľ od zmluvy odstúpil uzavrel, že odstúpením od úverovej zmluvy záložná zmluva nezanikla od počiatku a záložné právo existuje. Žalovaná oznámila žalobcom listom zo dňa 4. marca 2015 začatie výkonu záložného práva podľa § 151 OZ formou odpredaja založených nehnuteľností. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že finančné prostriedky boli požičané žalobcom, úver im bol poskytnutý, záložná zmluva bola uzavretá písomne, obsahovala všetky podstatné náležitosti, t. j. aké pohľadávky zabezpečuje, čo je predmetom zálohu, všeobecnú hodnotu záložného práva s príslušenstvom podľa znaleckého posudku. Existenciu záložného práva nevyhodnotil ako v rozpore s dobrými mravmi. Výkon záložného práva umožňuje vnútroštátna norma (§ 151j ods. 1 OZ) aj dobrovoľnou dražbou, v prípade dražby sú veľmi široké právne prostriedky ochrany, či sú to konania o určení neplatnosti dražieb, ktoré v prípade nehnuteľnosti slúžiacej na bývanie nie sú obmedzené lehotou uvedenou v § 21 zákona o dobrovoľných dražbách. Pokiaľ žalobcovia na obranu svojich skutkových tvrdení sa odvolávali na závery uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 23/2014, toto súd prvej inštancie vyhodnotil tak, že predmetné uznesenie riešilo odlišné skutkové a právne okolnosti ako v súdnej veci. Žalobcovia nepreukázali, že by robili akékoľvek kroky v súvislosti so splácaním predmetnej pohľadávky. V súhrne dospel súd prvej inštancie k záveru, že neexistujú žiadne dôvody pre určenie neexistencie záložného práva žalovanej na nehnuteľnostiach žalobcov, a preto ich žalobu zamietol.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov 1/, 2/ rozsudkom z 26. októbra 2017, sp. zn. 10 Co 141/2017 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, žalovanej priznal náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu a zamietol procesný návrh žalobcov na prerušenie konania. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s napadnutým rozhodnutím ako aj jeho dôvodmi, keď súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne ho právne posúdil, v dôvodoch rozhodnutia vyčerpávajúco vyargumentoval z akých okolností vychádzal, označil ustanovenia právnych predpisov, ktoré pri právnom posúdení veci aplikoval, dal relevantné odpovede v rozhodnutí, aké úvahy ho viedli ku konštatácii neopodstatnenosti žaloby. Rovnako mal za preukázané, že žalobcovia si svoju povinnosť splácať dlh riadne a včas od roku 2009 neplnili. Žalobcovia v podstate tvrdili a žalobu o určenie neexistencie záložného práva zdôvodňovali tým, že odstúpením žalovanej od úverovej zmluvy bola zrušená aj zmluva o záložnom práve vzhľadom na jej akcesorický charakter. S touto odvolacou argumentáciou žalobcov sa odvolací súd nestotožnil. Vychádzal z § 151a OZ, že záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva, ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená. V súdnej veci záložné právo na nehnuteľnosti žalobcov bolo zriadené písomnou zmluvou (§ 151b ods. 1 OZ), v zmluve o zriadení záložného práva bola určená aj pohľadávka, ktorú zabezpečuje a

konkrétne vymedzenie záloh (§ 151b ods. 2 OZ). Pre vznik záložnej zmluvy bola splnená aj zákonná podmienka, zápis do katastra nehnuteľností, nakoľko išlo o zriadenie záložného práva k nehnuteľnosti. Uvedené skutočnosti boli bezpečne preukázané nielen listinnými dôkazmi, ale aj zhodnými tvrdeniami strán sporu. Rovnako bola preukázaná existencia pohľadávky veriteľa voči žalobcom, ktorý svoj záväzok zaplatiť úver voči žalovanej nesplnil. Bol názoru, že odstúpením od zmluvy pohľadávka z úveru nezanikla. Jednotlivé dôvody zániku záložného práva Občiansky zákonník upravuje v § 151md ods. 1, pričom neuvádza ako dôvod zániku záložného práva v dôsledku odstúpenia veriteľa od úverovej zmluvy. Odvolací súd tiež poukázal na súdnu prax, podľa ktorej ak bola pohľadávka veriteľa vyplývajúca z úverovej zmluvy zabezpečená záložným právom, odstúpením veriteľa od zmluvy o úvere záväzok záložného dlžníka nezanikol (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Obo 102/1999), teda záložný veriteľ je naďalej oprávnený požadovať uspokojenie svojej pohľadávky zo zálohu. Odstúpením od zmluvy o úvere nezaniká povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky, prípadne zaplatiť aj úroky, menia sa iba podmienky za ktorých je dlžník povinný uvedenú povinnosť splniť. V predmetnej veci záložná zmluva slúžila na zabezpečenie pohľadávky vzniknutej z úverovej zmluvy, podstatné bolo, že zabezpečenie pohľadávky nezaniklo, pretože pohľadávka veriteľa (žalovanej) žalobcami (dlžníkmi) uspokojená nebola. Dodal, že aj v prípade, ak by sa malo jednať o pohľadávku z bezdôvodného obohatenia v dôsledku odstúpenia od úverovej zmluvy, vždy ide o tú istú pohľadávku, len z iného právneho dôvodu, avšak vždy o pohľadávku neuspokojenú, nezaplatenú, o pohľadávku, ktorej vznik tkvie v úverovej zmluve. Záložné právo zriadené záložnou zmluvou je zabezpečovacím právnym inštitútom pohľadávky z úverovej zmluvy, zabezpečuje celkovú návratnosť z titulu úveru poskytnutých peňažných prostriedkov a odstúpením žalovanej od úverovej zmluvy nezaniklo. Pokiaľ odvolací súd zamietol procesný návrh na prerušenie konania, poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 8 Cdo 125/2016 z 22. februára 2017, podľa ktorého začatie konania o žalobe na splnenie povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam vytvára prekážku litispendencie v konaní o neskôr podanej žalobe protistrany na určenie, že záložné právo vyplývajúce z tej istej záložnej zmluvy nevzniklo. V predmetnej veci však ide o opačnú procesnú situáciu, keď skôr bolo začaté toto konanie o určenie neexistencie záložného práva. Odvolací súd ani nezistil iný obligatórny dôvod na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 CSP.

3. Rozsudok odvolacieho súdu napadli včas podaným dovolaním žalobcovia 1/, 2/, prípustnosť ktorého vyvodzovali z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, keď súdy vec nesprávne právne posúdili, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Poukázal na doterajšiu rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, pokiaľ ide o existenciu naliehavého právneho záujmu pri určovacích žalobách, ktorá prax nie je jednotná (napríklad sp. zn. 4 Cdo 89/2007, 8 Cdo 251/2015, 3 Cdo 24/2017, 1 MCdo 1/2009). Žalobcovia sa vo svojich podaniach zaoberali primeranosťou výkonu záložného práva a dôsledkov, ktoré z toho môže/má všeobecný súd vyvodiť, pričom poukázali na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj ústavný súd“), sp. zn. PL. ÚS 23/2014, ako aj uznesenie ústavného súdu, sp. zn. II. ÚS 261/2013 z 30. apríla 2013. Pokiaľ ide o následnú súdnu kontrolu dobrovoľnej dražby a primeranú povahu sankcie, poukázali na rozsudok Súdného dvora Európskej únie vo veci C-34/13 Monika Kušionová proti SMART Capital, a.s. Pokiaľ ide o stratu bývania, každý, komu takýto vážny zásah hrozí, musí mať možnosť predložiť primeranosť takého opatrenia na súdne preskúmanie a citoval niektoré rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“), napr. McCann v. Spojené kráľovstvo, č. 19009/04, § 50, Rousk v. Švédsko, č. 27183/04, § 137. Poukázali tiež na nález ústavného súdu II. ÚS 261/2013, pokiaľ ide o možné dôsledky výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou a potrebu zohľadnenia sociálnej situácie dlžníka. Argumentovali rozhodnutiami iných súdnych autorít, z ktorých vyplýva I/ dôležitosť ochrany vlastníckeho práva a práva na ochranu pred neprímeraným zásahom do súkromného a rodinného života, II/ problematická právna úprava výkonu záložného práva v našom právnom poriadku a s tým spojená výrazná nevyváženosť práv medzi záložným veriteľom na jednej strane a záložcom a/alebo dlžníkom, a III/ povinnosť všeobecného súdu chrániť dôležité práva dlžníkov a záložcov, ak sú vystavení hrozbe straty obydľia, ak hroziaci zásah do práv dlžníkov je neprímeraný a ak má veriteľ možnosť cieľ dosiahnuť aj inak primeranejším spôsobom a kompenzovať tým uvedenú nerovnosť. Záverom dovolateľa vytykajú obom súdom ich právne posúdenie, ktoré považujú za extrémne formalistické, prehlbujúcu nerovnosť v právach a povinnostiach medzi nimi ako dlžníkmi na jednej

strane a žalovanou na druhej strane. Hoci je takéto právne posúdenie v súlade s ustanovením citovaného ustanovenia § 151 md ods. 1 OZ, nestotožňujú sa s doslovným, pre nich extrémne tvrdým výkladom zákona. Domáhajú sa výkladu zákona kladúcemu záložnému veriteľovi medze, v ktorých môže siahnuť po mimosúdnom výkone záložného práva. Za správny považujú dovolatelia taký výklad zákona, v zmysle ktorého súd vyvodí všetky dôsledky z konania veriteľa s obrovskou finančnou a odbornou prevahou, ktorým poruší vysokými súdnymi autoritami vyznačené hranice zásahu do základných práv na vlastníctvo majetku a nedotknuteľnosť súkromného a rodinného života. Navrhujú napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaná sa k dovolaniu žalobcov 1/, 2/ písomne nevyjadrila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcov nie je dôvodné.

6. Najvyšší súd už v rozhodnutiach vydaných pred účinnosťou nového civilného procesného kódexu CSP viackrát uviedol (sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014), že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

7. Naznačenej mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie úspešne napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

10. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní.

Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna, nie skutková otázka. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine, ako aj o otázku procesnoprávnu, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj napríklad 1 Cdo 126/2017, 1 Cdo 206/2017, 1 Cdo 208/2016, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 235/2016, 3 Cdo 132/2017, 4 Cdo 14/2017, 4 Cdo 89/2017, 4 Cdo 207/2017, 7 Cdo 20/2017, 8 Cdo 186/2016, 8 Cdo 78/2017, 8 Cdo 221/2017).

12. Pokiaľ procesná strana v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, nevyvedie právnu otázku, ktorá v dovolacom konaní ešte nebola vyriešená, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach, ktorú otázku a ktoré rozhodnutia mal dovolateľ na mysli, v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo byť neefektívne a nedosahujúce zákonom predpokladaný cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky a nekonkretizovania podstaty právnej otázky, nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd. V opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný svojvoľný dovolací prieskum priechiaci sa nielen, vo všeobecnosti, novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale konkrétne aj cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (porovnaj 3 Cdo 6/2017).

13. Žalobcovia vyvodzujú prípustnosť svojho dovolania z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Uvedený dôvod prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu predpokladá v prvom rade formuláciu právnej otázky a zároveň, že danú právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu preto daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Na rozdiel od predošlej právnej úpravy v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, keď výlučne odvolací súd mohol vysloviť, že je v jeho rozhodnutí riešená otázka zásadného právneho významu, na ktorú samostatným výrokom pripustil dovolanie a dovolací súd nemal oprávnenie skúmať, či skutočne ide o otázku zásadného právneho významu, ale bol oprávnený preskúmať takéto rozhodnutie odvolacieho súdu iba v rámci pripustenej otázky, súčasná právna úprava dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená, a z tohto pohľadu rozhodnúť o prípustnosti dovolania. Dovolací súd o tom, že dovolanie je z tohto dôvodu prípustné, nevydáva osobitné rozhodnutie, ale sám si posúdi túto otázku ako predbežnú a v prípade, že dospeje ku kladnému záveru, ide o prípustné dovolanie a dovolací súd bez ďalšieho preskúma napadnuté rozhodnutie a meritórne o ňom rozhodne. V konkrétnom prípade musia dovolatelia relevantne odôvodniť, že dovolanie je prípustné, pretože zásadná právna otázka nebola dovolacím súdom dosiaľ riešená, pričom dôvodom dovolania potom môže byť len otázka právneho posúdenia a spochybnenie jej vyriešenia zo strany odvolacieho súdu a ako aj odôvodnenie právneho záveru, ktorý zastáva dovolateľ (porovnaj Števec M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., *Civilný sporový poriadok, Komentár*, Praha: C. H. Beck, str. 1382).

14. Otázkou relevantnou v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu, takže vo vzťahu k nej sa ani nemohla ustáliť rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Ak procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, musí: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a b/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená.

15. Z dovolania nie je zrejmé, akú právnu otázku dovolatelia chcú riešiť, keď túto jasne nekonkretizovali, a tak následne ani dovolací súd nemohol vyhodnotiť, či táto právna otázka už bola dovolacím súdom vyriešená alebo nie.

16. Dovolatelia ako dovolací dôvod uviedli § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a výslovne aj uviedli, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi

dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Dovolací súd vychádzal z obsahu dovolania, pričom mu nebolo zrejmé, či dovolacou otázkou bola tá, a/ či na určení neexistencie záložného práva bol naliehavý právny záujem alebo nie, alebo b/ či odstúpenie od úverovej zmluvy spôsobuje zároveň aj zánik záložnej zmluvy, alebo c/ či je potrebné riešiť otázku primeranosti výkonu záložného práva, alebo d/ či je tu potreba sa odkloniť od tvrdého formalistického, prehľbujúceho nerovnosť účastníkov výkladu zákona o dobrovoľných dražbách či Občianskeho zákonníka. Totiž v dovolaní sa dovolatelia dotýkajú všetkých uvedených otázok, avšak právnu dovolaciu otázku zásadného významu, ktorá bola predmetom odvolacieho prieskumu neformulujú.

17. Zároveň dovolatelia poukazovali v dovolaní na množstvo rozhodnutí dovolacieho a ústavného súdu, ako aj ESRP, ktoré sa v rôznej miere týkajú neplatnosti právnych úkonov, neplatnosti zmluvy o úvere a zmluvy o zriadení záložného práva, neplatnosti záložnej zmluvy, neplatnosti dobrovoľnej dražby, porušenia práva na bývanie a podobne. Z uvedeného ani podľa obsahu nemožno posúdiť, či by mohlo ísť skôr o dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 a/ alebo c/ CSP, pretože tu stále absentuje jasná formulácia právnej otázky.

18. Za týchto okolností dovolací dôvod nebol žalobcami vymedzený spôsobom uvedeným § 431 až § 435 CSP, a teda žalobcovia žiadnym spôsobom nevyargumentovali existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, ktorý v dovolacom prejave uviedli. Absenciu takej náležitosti považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania.

19. Najvyšší súd konštatujúc danosť dôvodov pre odmietnutie dovolania v zmysle § 447 písm. f/ CSP, dovolanie žalobcov odmietol.

20. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.